

Historie Groot Omroepkoor

Deel 22 - Op naar de eeuwwisseling - dl 3

- Ria Raven -

We zitten in het tijdperk dat er veel meer foto's werden gemaakt van het koor dan in het verleden. Ook de koordirigenten komen steeds meer in beeld en daarom plaatsen we van hen natuurlijk ook graag een paar portretten. En natuurlijk ook van het Groot Omroepkoor. Maar eerst een belangrijk onderwerp voor het Groot Omroepkoor en een belangrijk persoon. De pianist.

In 1997 krijgt het Groot Omroepkoor versterking van een pianist in vaste dienst in de persoon van Ben Martin Weijand. Tot die tijd werd er voor de repetities alleen een pianist gebruikt op de pianorepetitie dag. Dat is de laatste repetitie van het koor voordat men verder met het orkest repeteert. De pianorepetitie was en is meestal onder leiding van de orkest-dirigent. In die tijd begeleidde Thijs Kramer in de meeste gevallen de pianorepetitie.

Maar in 1997 werd dat dus anders. Het Groot Omroepkoor kreeg de beschikking over een pianist voor alle repetities tot aan de eerste orkestrepetitie in de persoon van Ben Martin Weijand, die in vaste dienst kwam bij het Groot Omroepkoor.

Ben Martin is een pianist die zeer gewaardeerd wordt. Niet alleen door de leden van het Groot Omroepkoor zelf, maar ook door alle chef-dirigenten, gastdirigenten en orkest-dirigenten. En ook buiten het Muziekcentrum (bij de publieke omroep) is zijn naam inmiddels gevestigd. Maar het blijft niet bij begeleiden van de repetities van het koor. Koorleden weten hem te vinden voor het voorbereiden van hun solowerk en audities; hij begeleidt solistenrepetities van de zendgemachtigden, auditiekandidaten voor het koor die allemaal met verschillend repertoire aankomen (en dat na een werkdag het liefst nog tot laat in de avond en een aantal avonden achter elkaar). Dat zijn lange en zware werkdagen! Bovendien staat hij ook altijd klaar om bij afscheidsfeesten van koorleden of dirigenten te begeleiden bij de diverse voordrachten.

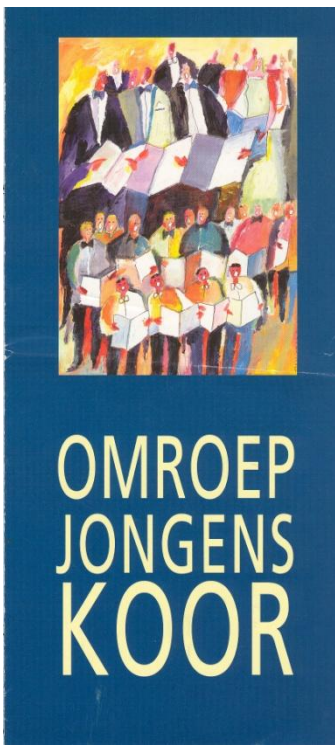

Hier wat foto's van Ben zoals de meesten hem zien, met kop en schouders boven het klavier uitstekend, maar ook een paar foto's die hem iets meer eer aandoen. In rokkostuum voor de groepsfoto van het Groot Omroepkoor en samen met Martin Wright achter de vleugel.

Naast Ben wordt er bij ad hoc producties (producties met kleinere groepen die naast elkaar plaatsvinden) ook vaak gebruik gemaakt van freelance pianisten o.a. Peter Nilsson, Thom Janssen en Marjan Bolt.

Eveneens in 1997 gaat er een lang gekoesterde wens in vervulling. De oprichting van een jongenskoor wordt een feit. In een artikel in de Spreekbuis (zie bijlage) wordt door Monica Damen (manager van het Groot Omroepkoor) en Mark Peterson (bas in het Groot Omroepkoor) toegelicht wat het belang is van een jongenskoor.

Dit is het begin van een succesvol aantal jaren waarin het Jongenskoor onder de vlag van het Groot Omroepkoor zal bestaan. Eerst onder leiding van Mark Peterson, later onder leiding van Arie Hoek. Uiteindelijk gaat het jongenskoor op in de stichting Vocaal talent.

Ook start het GOK samen met de toen in dienst zijnde educatief medewerker Karel Smit (later komt er zelfs een

educatie afdeling) het Volkorenproject. Ook dit is voor schoolkinderen en blijkt een succesvolle formule te zijn.

Het Omroep Jongenskoor
 Het Omroep Jongenskoor werd in februari 1998 onder auspiciën van het Muziekcentrum van de Omroep opgericht en trad vier maanden later voor het eerst op in Turn of the Tide van Peter Maxwell Davies samen met het Radio Kamerorkest onder leiding van Micha Hamel. Dit concert werd rechtstreeks door de TRCS op radio 4 uitgezonden. In maart 1999 debuuteerde het GOK in het Concertgebouw te Amsterdam in Bach's Matthaeus Passion met het Koninklijk Concertgebouworkest, het Groot Omroepkoor en het Roder Jongenskoor onder leiding van Riccardo Chailly. De ARD1 verzorgde de TV uitzending. En in juni van datzelfde jaar trad het koor op in het Walburgien van Benjamin Britten tijdens het openingsconcert van het World Symposium of Choral Music in De Doelen in Rotterdam.

Talent?
 Maximal 1000. Ben in Britten Komen maar van de meeste jongens die al worden van het GOK niet weten wat een tomatende is of een notenbalk. Dat is geen probleem want alle jongens die willen zingen zijn welkom bij het GOK. Niemand hoeft te denken dat het GOK voor zijn of haar kind te hoog gegrepen is. De jongens worden in het koor spelenderwijs getraind en opgebeld middels een speciale歌 het GOK samenstelling muziekles. Maar iedereen begint op 'nul' en ontdekt vandaar uit zijn vaardigheden. En die zijn vaak overwacht groot!

Trainingskoor en Concertkoor
 Een jongen van 7 à 8 begint zijn loopbaan in het trainingskoor en leert daar een groot aantal basisvaardigheden. Tot die vaardigheden behoort ook het oplossen van concert-ervaring. Het trainingskoor geeft kleine concerten in het Muziekcentrum van de Omroep en maakt eigen programma's. Als alles goed gaat volgt op ongeveer 8 jaar leeftijd de overstap naar het concertkoor. Dit koor werkt mee aan concerten met professionele koren en orkesten.

Lidmaatschap
 Een jongen van 7 die wil beginnen in het trainingskoor hoeft geen 'toelatingsexamen' te doen. Drie keer per jaar is er een instapmogelijkheid voor nieuwe jongens. Vanuit het GOK wordt bevestigd dat jongens die al lid zijn klasgenootjes of vrienden meemaken. Een nieuwe jongen verblijft zich dan voor ongeveer 8 weken en gedurende die periode wordt bevestigd of hij voldoende voldoende aanleg heeft voor zingen en natuurlijk, of hij het leuk vindt. In overleg met de ouders wordt besloten of hij al dan niet blijft.
 Een jongen die ouder is dan 9 en mocht in het trainingskoor heeft gemerkt maar toch graag wil zingen moet een eenvoudige stemtest afleggen. In principe blijft een jongen in het koor tot de stemmutatie, dat is meestal rond de 13 jaar leeftijd.

'Volkoren'

Schoolkinderen zingen met Groot Omroepkoor

'Zingen is leuk' en 'Zingen kan iedereen' zijn de uitgangspunten van 'Volkoren', het zangproject dat onder auspiciën van het Groot Omroepkoor dit seizoen voor de tweede keer werd georganiseerd. Het doel is kinderen in de leeftijd tussen 8 en 11 jaar plezier te geven in zingen en kennis laten maken met een beroepskoor en de omgeving waarin zo'n koor werkt. Het project past overigens in een uitgebreid educatietraject dat door de verschillende ensembles van het Muziekcentrum van de Omroep wordt verzorgd.

Volkoren heeft een simpele maar effectieve formule. Geïnteresseerde scholen kunnen tegen zeer lage kosten zes weken lang een uur per week onder schooltijd werken met een professionele dirigent die is gespecialiseerd in het werken met kinderen. In die zes weken wordt er gezongen en ze worden afgesloten door een groot slotconcert door alle kinderen en het Groot Omroepkoor in de grote studio van het Muziekcentrum van de Omroep. Gedurende die zes weken op school komt een lid van het Groot Omroepkoor een keer in de klas om te vertellen over het koor en om te laten horen hoe een beroepszanger klinkt; er wordt verteld over de chef-dirigent van het Groot Omroepkoor, die op het slotconcert ook de kinderen zal dirigeren, en er is gelegenheid tot het stellen van vragen. De standaardvraag blijkt overigens te zijn 'wat verdient je daar nu mee'!

Zes weken is kort, zeker als er ook nog eisen worden gesteld ten aanzien van het repertoire. Dat valt uiteen in twee delen. Eigen repertoire, gekozen door de dirigent en toegesneden op de vaardigheden van de kinderen, voor iedere klas dus iets anders, en repertoire dat door alle klassen wordt gezongen. Een werk voor kinderkoor en volwassenenkoor en een werk dat de verbinding maakt met klassieke muziek. In nauw overleg met de medewerkende dirigenten is dit seizoen gekozen voor *Me Pingo e Me Dingo* van Ludo Claessen en voor het eenstemmig instuderen van een van de negro spirituels uit *A child of our time* van Michael Tippett. Het Groot Omroepkoor zingt de betreffende spiritueel in de vierstemmige Tippett versie. Aan Majel Lustenhouwer, die als dirigent aan het project meewerkt, werd bovendien een opdracht gegeven voor het schrijven van een werk voor Groot Omroepkoor en Kinderkoor.

Veeleisend project

Als we weten dat op de scholen die meewerken niet of nauwelijks aan muziek wordt gedaan, is Volkoren eigenlijk een verbazingwekkend veeleisend project. Maar het werkt! Kinderen met een zeer uiteenlopende achtergrond blijken zonder probleem mee te kunnen doen. Onder de medewerkende scholen bevonden zich dit seizoen de school van het Asielzoekerscentrum 'Crailoo' (31 nationaliteiten), de Larense Montessorischool, een LOM school en een ZMOK school uit Hilversum, een aantal echte buurtscholen uit Hilversum en een school uit Loosdrecht. In totaal 8 verschillende scholen, waarvan ruim 500 kinderen aan Volkoren meededen.

Gezien dit grote aantal kinderen werden er op 14 juni jl. in studio 5 van het Muziekcentrum van de Omroep twee slotconcerten gegeven. Als publiek fungeerden de daartoe speciaal uitgenodigde en in groten getale opgekomen ouders, opa's en oma's en andere belangstellenden. Het Muziekcentrum bood die dag een bijzondere aanblik!

In het concert lieten de kinderen onder leiding van hun eigen dirigent, Majel Lustenhouwer, Jan Maarten Koeman, Niels Kuyer of Mirjam Koster, horen wat zij in de zes weken hadden gedaan, en onder leiding van Martin Wright, chef-dirigent van het Groot Omroepkoor, werden de gezamenlijke werken ten gehore gebracht. Vooral het werken onder Wright werd natuurlijk als heel spannend ervaren. Iemand die je niet kent, duidelijk hoorbaar een Amerikaan en iemand bovendien die op een heel andere manier met je omgaat omdat hij nu eenmaal gewend is te werken met een professioneel koor.

Zingen met het Groot Omroepkoor bleek een belevenis. De repetitie voorafgaand aan het concert was hard nodig alleen al om de kinderen te laten bekomen van de verbazing over de klank van zo'n 65 beroepszangers. In eerste instantie gingen de ogen dan ook meer naar het GOK dan naar dirigent Martin Wright.

Ook voor het publiek in de zaal was het een hele ervaring. Lang niet iedereen bleek een reguliere concertbezoeker en dus was de functie van dirigent niet voor iedereen duidelijk en de aanwezigheid van pianist Ben Martin Weijand leidde tot een verwonderd constateren dat het 'dus niet met een band' ging.

De bewondering voor de kinderen, die op zo'n groot en zeer professioneel ogend podium presteerden, was groot. Maar ook het Groot Omroepkoor maakte diepe indruk. De klank en intensiteit van een beroepskoor waren voor veel van de aanwezigen nieuw. Een schoolproject is niet alleen voor kinderen leuk maar brengt ook ouders in contact met klassieke muziek.

Dit was het einde niet!

Uiteraard is het belangrijk dat het slotconcert niet het definitieve einde is van het project. Het enthousiasme van de kinderen moet ook een vervolg kunnen hebben. Daarom start in september het projectkoor 'Sterren' onder leiding van Jan Maarten Koeman. Dit projectkoor is een buitenschoolse activiteit waarvoor alle kinderen uit het Volkoren-project zich kunnen inschrijven. De belangstelling blijkt groot te zijn. In zes weken kun je dus inderdaad iets losmaken bij kinderen.

Volgend jaar zal een vergelijkbaar project worden georganiseerd en nu al is duidelijk dat alle scholen die aan dit project meededen weer van de partij willen zijn.

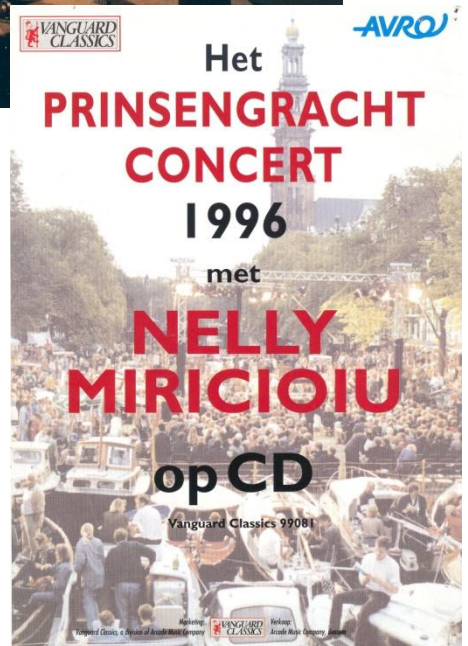
Het mooiste zou natuurlijk zijn als de klassendocenten op de scholen door zouden werken op de ingeslagen weg. Veel leerkrachten zouden dat graag willen maar vinden het moeilijk omdat zij zelf weinig muzikale kennis hebben.

Er wordt gedacht over een ondersteuningsproject voor leerkrachten. Het enthousiasme bij diegenen van hen die betrokken waren bij Volkoren geeft daar alle aanleiding toe.

Monica Damen

K&K 39

In de negentiger jaren organiseert de AVRO de zogenaamde Prinsengrachtconcerten (die tot op heden nog steeds jaarlijks plaatsvinden). Aan deze sfeervolle concerten werkt het Groot Omroepkoor een aantal keren mee respectievelijk met Cheryl Studer, Nelly Miricioiu en José Cura, allen onder leiding van Martin Wright. Voor de GOK-namenlijst van het Prinsengracht 1998, zie de bijlage.

Uit deze periode wat foto's van de koordirigenten die voor het koor stonden:
Peter Burian, Steen Lindholm, Graeme Jenkins en Christopher Bell.

En vervolgens de chef-dirigent die de eeuw afsluit (Martin Wright) en de chef-dirigent die in de 21e eeuw het stokje over zal nemen, Simon Halsey. Van beiden foto's uit respectievelijk 1996 en 1996 (foto's Will Dekkers en Marco Borggreve)

In 1998 werd deze groepsfoto gemaakt van het Groot Omroepkoor in studio 4:

Groot Omroepkoor 1998 - MCO studio 4

Achterste rij staand v.l.n.r.:

Peter Paul Houtmortels, Delia van Schaik, Annelies Nijhuis-vd. Bor, Anneke Leenman, Ingrid van de Ven, Wil Boekel, Ger-Jan Alders, Hans de Vries, Marius Kwaks, Zoltan Kovacs, Tom Williams (direct achter hem Adrian Folea en Cor van de Berg), Henk Vels, Geert van Hecke, Henk Vonk, John Vredeveldt, Piet de Reuver, Rob Sturkenboom, Marjan van Eldik, Marlene Goldstein.

Links van Marlene: Jaap Smit, Rob Sturkenboom, achter Rob Luuk Tuinder, Joep Bröcheler, voor Joep Mario Veldpape, links van Mario Frank Hamneleers, Palle Fuhr Jørgensen, achter Palle staat Hans van Winsen, links van Palle Ioan Micu en Jan van Zelm.

Zittend van voor naar achter -beginnend vanaf de rechterkant:

Boguslaw Fiksinsky, Margo Post, Kees van Hees, Nicoline Bovens

Daphne Druijf, Maja Roodveldt

Yuko Yagishita, Ge Neutel, Susanne Meessen

Deanna Lang, Henda Strydom, Elma van den Dool

Machteld van Woerden, Marjolein Koetsier, Berna Kousemaker, Marianne van Laarhoven

(links achter Berna zit Frans Lambour)

Anthony Robins, Lia den Harog, Margriet van der Hucht, Dirk Jan van der Valk

Anna Adam, Madelon Michel, Hanneke Visser en rechts van Hanneke zit Ans van Dam

links van Anna zit Matty Soethoudt

Lars Terray, Steven de Vries, Gretha Kolvers, ???

Elisabeth Bosch, Anke Zuithoff, Bart Distelvelt

Hiermee sluiten we de 20ste eeuw af en gaan we de nieuwe eeuw in, waarvan meer in volgende afleveringen.